



Bryssel den 25 februari 2019
(OR. en)

6635/19

SOC 111
EMPL 78
ECOFIN 192
EDUC 79

NOT

från: Ordförandeskapet
till: Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet

Ärende: Utkast till rådets slutsatser om den årliga tillväxtöversikten och den gemensamma sysselsättningsrapporten för 2019

1. Ordförandeskapet har utarbetat det bifogade utkastet till rådets slutsatser om den årliga tillväxtöversikten och den gemensamma sysselsättningsrapporten för 2019.
2. Slutsatserna lades fram för arbetsgruppen för sociala frågor den 14 februari 2019.
3. Coreper uppmanas att översända det bifogade utkastet till slutsatser till rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) för antagande vid mötet den 15 mars 2019.

Utkast till rådets slutsatser om den årliga tillväxtöversikten och den gemensamma sysselsättningsrapporten för 2019

EUROPEISKA UNIONENS RÅD NOTERAR FÖLJANDE:

1. I kommissionens årliga tillväxtöversikt för 2019 anges de politiska prioriteringarna för sysselsättning och tillväxt i EU och dess medlemsstater under 2019: investeringar av hög kvalitet, reformer för produktivitetstillväxt, delaktighet och institutionell kvalitet samt makroekonomisk stabilitet och sunda offentliga finanser.
2. Den ekonomiska tillväxten och rekordhöga sysselsättningsgraden håller i sig i EU, men de kommer ännu inte alla medborgare och länder till del på samma sätt. Det rådande ekonomiska klimatet börjar först nu leda till en vändning vad gäller de ökade inkomstskillnaderna. Om den nuvarande utvecklingen fortsätter kommer EU sannolikt att nå sitt Europa 2020-mål om en sysselsättningsgrad på 75 %, men trots förbättringar är det fortfarande långt till målet om att minska antalet personer som hotas av fattigdom eller social utestängning med 20 miljoner.
3. Arbetslöshetsnivån i EU låg i november 2018 på 6,7 % (och inom euroområdet på 7,9 %). Under tredje kvartalet 2018 hade 239,3 miljoner personer ett jobb i EU. Det är 15 miljoner fler än när krisen var som värst och antalet sysselsatta var som lägst. Kvinnors deltagande på arbetsmarknaden fortsätter att öka, och den största ökningen av sysselsättningsgraden under det föregående året uppmättes bland äldre arbetstagare. I vissa länder är dock arbetslösheten och den ekonomiska överksamheten fortsatt mycket hög, särskilt bland unga och lågutbildade.
4. Andelen personer som löper risk för fattigdom och social utestängning minskade avsevärt under 2017. Mer än fem miljoner människor tog sig ur fattigdom och social utestängning jämfört med föregående år, vilket innebär att det totala antalet nu ligger under nivån före krisen 2008. Den övergripande trenden skymmer dock sikten för ihållande skillnader mellan medlemsstaterna. Vissa av dem uppvisade en större andel av personer som löper risk för fattigdom eller social utestängning jämfört med 2008. Risken för fattigdom eller social utestängning förblir problematisk särskilt för barn och personer med funktionsnedsättning eller invandrarbakgrund. Inkomstskillnaderna, vilka minskade något för första gången sedan början av krisen, är fortsatt högre än de var före krisen.

5. Genomförandet av reformer är fortfarande ojämnt inom EU, och det fortfarande relativt gynnsamma ekonomiska klimatet ger möjlighet att anta strukturreformer i syfte att öka den ekonomiska resiliensen. Genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter på unions- och medlemsstatsnivå, med vederbörligt beaktande av respektive befogenheter, bör prioriteras i syfte att främja konvergens uppåt när det gäller arbetsmarknaden, sociala förhållanden och levnadsstandard.
6. Europa 2020-strategin har fungerat som en långsiktig strategisk ram som väglett beslutsfattandet inom ramen för den europeiska planeringsterminen och sysselsättningsriktlinjerna. Den period som strategin omfattar närmar sig nu sitt slut, och vederbörlig uppmärksamhet bör ägnas åt att utarbeta den ram som ska ersätta Europa 2020-strategin.

EUROPEISKA UNIONENS RÅD FRAMHÄVER FÖLJANDE:

7. Fortsatt ekonomisk tillväxt har resulterat i en förbättrad arbetsmarknadssituation, och nya arbetstillfällen skapas i stadig takt. Antalet utförda arbetstimmar fortsätter dock att öka i en betydligt långsammare takt än den totala sysselsättningen. Den reala löneökningen fortsatte under 2017 att öka långsammare än produktiviteten i ett antal medlemsstater, och är fortfarande lägre än vad som skulle kunna förväntas med tanke på den positiva utvecklingen på arbetsmarknaden och i ekonomin. Ökningen började komma igång först under 2018. Fattigdomen bland förvärvsarbetande fortsätter att vara hög och segmenteringen av arbetsmarknaden fortsätter att vara ett problem i ett antal medlemsstater. Det är fortfarande viktigt att fokusera på såväl jobbets kvalitet som på deras kvantitet, särskilt mot bakgrund av de potentiella effekterna av ny teknik, globalisering och nya arbetsformer på arbetsmarknaden.
8. Omskolning och kompetenshöjning kvarstår som centrala prioriteringsfrågor när det gäller att säkerställa en inkluderande arbetsmarknad och förverkliga de snabba tekniska förändringarnas potential. Lågutbildade arbetstagare löper större risk att förlora arbetet, och det är därför alltmer angeläget med en politik som syftar till att förbättra möjligheterna till kompetensutveckling för dem som har begränsad eller ingen tillgång till utbildning, eller begränsade möjligheter att söka utbildning utanför arbetet, så att de kan dra nytta av tekniska förändringar. Politiken bör fortsätta att försöka komma till rätta med kompetensglapp, särskilt inom de sektorer som mest sannolikt kommer att påverkas av de framväxande trenderna. Den fortsatt starka korrelationen mellan låg utbildningsnivå och låg socioekonomisk status och framgång på arbetsmarknaden är ett mycket oroväckande problem.

9. Arbetskraftspotentialen hos grupper som för närvarande är underrepresenterade bör utnyttjas fullt ut. Integreringen av personer med invandrarbakgrund, lågutbildade, unga och personer med funktionsnedsättning bör stärkas. Strategier för aktivt åldrande som gör det möjligt för äldre arbetstagare att stanna kvar längre på arbetsmarknaden skulle bidra till att hantera den demografiska utmaningen. Bredare tillgång till överkomliga barnomsorgs- och långtidsvårdstjänster av god kvalitet skulle, tillsammans med adekvata strategier för balans mellan arbete och privatliv, skapa fler möjligheter för kvinnor och män att ta sig in på och stanna kvar på arbetsmarknaden och minska risken för fattigdom och social utestängning bland barn och personer i utsatta situationer. Medlemsstaterna arbetar för att förbättra tillhandahållandet av omsorgstjänster, men avsevärda skillnader kvarstår mellan dem. Många reformer har genomförts vad gäller offentliga arbetsförmedlingar, och till följd av detta har tillhandahållandet av tjänster förbättrats i många länder. Det förekommer dock fortfarande avsevärda skillnader såväl mellan som inom länderna vad gäller de offentliga arbetsförmedlingarnas kapacitet. Det finns fortfarande utrymme att förbättra täckningen, effektiviteten och samordningen med sociala tjänster samt ändamålsenligheten och hållbarheten hos många av de aktiva arbetsmarknadsåtgärderna.
10. Det gynnsamma ekonomiska klimatet och utvecklingen på arbetsmarknaden har lett till märkbara förbättringar av den sociala situationen. Det finns dock tecken på brister vad gäller tillväxtens inkluderande dimension, emedan hushållens inkomster växer i en långsammare takt än BNP. Graden av fattigdom, mätt utifrån fattigdomsklyftan, är på väg att förvärras i flera medlemsstater. I vissa medlemsstater fortsätter effekten av sociala transfereringar på fattigdomsminskningen att avta.

11. Sociala investeringar och förebyggande åtgärder stärker personers förmåga att aktivt delta i samhället och ekonomin och är avgörande för en inkluderande tillväxt. Framför allt förskoleverksamhet och barnomsorg är en effektiv social investering för att motverka ojämlikhet och de problem barn med sämre förutsättningar möter. Dessutom är ökad effektivitet och förbättrad tillgång till förebyggande åtgärder samt förebyggande vård av god kvalitet avgörande förutsättningar för en hälsosam och aktiv befolkning och bidrar på så sätt till att öka det sociala välbefinnandet och det ekonomiska väståndet. Andra tjänster såsom utbildning och bostäder samt lämpligt inkomststöd och stöd för (åter)inträde på arbetsmarknaden för de som kan arbeta är av avgörande betydelse för att säkerställa lika villkor för alla och stärka den sociala sammanhållningen. Ytterligare åtgärder vad gäller skattesystemens utformning och de sociala förmånernas tillräcklighet kan bidra till en mer inkluderande tillväxt och minska fattigdomen.
12. Medlemsstaterna fortsätter att vidta åtgärder för att hantera demografiska förändringar och den ökade förväntade livslängden. För att hantera effekterna av den åldrande befolkningen i Europas samhällen krävs kontinuerliga satsningar för att se till att pensionssystemen är tillräckliga och hållbara, att fokus läggs på och investeringar görs i kvalitetstjänster (särskilt för att trygga tillgången till hälso- och sjukvård och långtidsvård) och att strategierna för förebyggande, rehabilitering och självständigt boende förbättras.
13. Uppkomsten av nya arbetsformer och det ökande antalet övergångar under yrkeslivet innebär att alla arbetstagare behöver få tillgång till socialt skydd, även de med atypiskt arbete och egenföretagare, samtidigt som de strukturella skillnaderna mellan medlemsstaterna vad gäller systemen för socialt skydd beaktas. Innovation och anpassning av systemen för socialt skydd är nödvändigt för att hantera nya arbetsformer och kommande sysselsättningsutmaningar.
14. En välfungerande dialog mellan arbetsmarknadens parter fortsätter att vara en viktig del av den sociala marknadsekonomin i Europa, även om graden av deltagande varierar betydligt mellan medlemsstaterna. Att låta arbetsmarknadens parter delta i planeringen av reformer kan förbättra utformningen och genomförandet av dem, öka allmänhetens känsla av delaktighet och så småningom leda till bättre socioekonomiska resultat. Man bör tänka på att se till att arbetsmarknadens parter har tillräcklig kapacitet för att delta i den politiska debatten. Att involvera det civila samhällets organisationer är också viktigt för att se till reformerna utformas och genomförs på ett ändamålsenligt sätt.

15. Det finns ett behov av fundera över en ny övergripande strategisk ram som vägleder beslutsfattandet när Europa 2020-strategin löper ut. En sådan strategisk ram bör ha en fortsatt stark inriktning på sysselsättning och den sociala situationen, kopplat till andra berörda politikområden. Den bör också stå i överensstämmelse med den europeiska pelaren för sociala rättigheter och FN:s mål för hållbar utveckling.
16. I denna strategiska ram bör erfarenheterna från användningen av Europa 2020-målen och övervakningen av en sådan strategi införlivas. Genomförandet av en framtida strategi bör bygga på planeringsterminerna, såsom de har utvecklats under senare år. Det arbete som redan pågår i sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd vad gäller att utvärdera erfarenheterna av Europa 2020-strategin är välkommet i detta sammanhang och kommer att bidra till framtida diskussioner.

MEDLEMSSTATERNA UPPMANAS ATT

- i sina nationella reformprogram återspegla prioriteringarna i den årliga tillväxtöversikten och den gemensamma sysselsättningsrapporten samt genomföra den europeiska pelaren för sociala rättigheter på unions- och medlemsstatsnivå, med vederbörligt beaktande av respektive befogenheter,
- genomföra 2018 års landsspecifika rekommendationer,
- intensifiera sina strävanden att uppnå Europa 2020-målen,
- utnyttja den sociala resultattavlan, verktyget för bedömning av sysselsättningssituationen och verktyget för bedömning av situationen för det sociala skyddet som vägledning för sina konvergensinsatser,
- utveckla en gemensam vision om Europa 2020-strategins efterföljare, särskilt vad gäller relaterade sysselsättningsaspekter och sociala aspekter.

KOMMISSIONEN UPPMANAS ATT

- säkerställa att sysselsättning samt sociala frågor och konsekvenser beaktas på vederbörligt sätt i bedömningen av medlemsstaternas strategier,
- beakta resultaten av Europa 2020-strategin som en vägledning i övervägandet om möjliga framtida strategiska ramar.

SYSSELSÄTTNINGSKOMMITTÉN OCH KOMMITTÉN FÖR SOCIALT SKYDD UPPMANAS ATT

- bedöma de framsteg som gjorts mot Europa 2020-målen samt de verktyg som använts för att genomföra och övervaka Europa 2020-strategin, i syfte att ge rådet en slutlig rapport om Europa 2020-strategin samt en grund för rådets ståndpunkt om en framtida strategisk ram,
- fortsätta att arbeta med multilateral och tematisk övervakning och riktmärkning och bedöma sysselsättningen och de sociala situationerna i medlemsstaterna med hjälp av den sociala resultattavlan, verktyget för bedömning av sysselsättningssituationen och verktyget för bedömning av situationen för det sociala skyddet, i syfte att ge rådet en faktabas för diskussionerna i processen med den europeiska planeringsterminen,
- ha ett nära samarbete med andra rådgivande kommittéer och parter, särskilt ekonomiska och finansiella kommittén, kommittén för ekonomisk politik, utbildningskommittén, arbetsgruppen för folkhälsa på högre tjänstemannanivå och Europeiska nätverket för offentliga arbetsförmedlingar, för att garantera balanserade diskussioner om ekonomiska, sysselsättningsmässiga och sociala frågor inom ramen för den europeiska planeringsterminen,
- även i fortsättningen ha ett nära samarbete med europeiska arbetsmarknadsparter och civilsamhället i syfte att främja en effektiv dialog mellan arbetsmarknadens parter och en effektiv civil dialog på både EU-nivå och nationell nivå.